

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE) Nru 531/2012 fir-rigward tar-regoli għas-swieq tar-roaming bl-ingrossa”

[COM(2016) 399 final – 2016/185 (COD)]

(2017/C 034/27)

Relatur: **is-Sur Raymond HENCKS**

Konsultazzjoni	Parlament Ewropew, 04/07/2016 Kunsill Ewropew, 07/07/2016
Bażi legali	Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea [COM(2016) 399 final – 2016/185 (COD)]
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni Speċjalizzata għat-Trasport, l-Energija, l-Infrastruttura u s-Soċjetà tal-Infommazzjoni
Adottata fis-sezzjoni	06/10/2016
Adottata fil-plenarja	19/10/2016
Sessjoni plenarja Nru	520
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	224/3/4

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-KESE minn dejjem appoġġja bil-qawwa t-tnehhija ta' kull prezz speċifiku għar-roaming fil-komunikazzjonijiet mobbli. Huwa jappoġġja l-Kummissjoni fl-inizjattivi tagħha intizi biex jinkiseb *roam-like-at-home* mill-15 ta' Ġunju 2017 'l quddiem u li, qabel din id-data, jiġu eliminati n-nuqqasijiet tas-suq tar-roaming bl-ingrossa li jirriskjaw li jikkompromettu l-għan imsemmi hawn fuq.

1.2. B'mod parallel għat-tnehhija tal-prezzijiet tar-roaming, għandhom jittiehdu miżuri preventivi biex jiġi evitat li l-operaturi jikkumpensaw it-tnaqqis mid-dhul, li jirriżulta mill-abolizzjoni tal-prezzijiet tar-roaming, permezz ta' żieda fit-tariffi nazzjonali jew miżuri abbużivi oħra. Bl-istess mod, huwa importanti li jiġi żgurat li t-tariffi nazzjonali, speċjalment l-offerti b'rata fissa, jingħataw b'mod iktar trasparenti u li l-awtoritajiet regolatorji jfasslu, b'kollaborazzjoni mal-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, mudell ta' informazzjoni standardizzata dwar il-kompożizzjoni tal-prezzijiet.

1.3. Il-KESE huwa tal-fehma li l-prezzijiet medji massimi bl-ingrossa li l-operatur fil-pajjiż li qed iżur l-utent jista' jitlob lill-fornitur tar-roaming, proposti mill-Kummissjoni għall-forniment ta' telefonata, SMS u ta' servizzi tad-data bir-roaming, huma raġonevoli u għandhom iħallu margni biżżejjed għal kompetizzjoni tajba bejn il-fornituri bl-ingrossa tas-servizzi mobbli tar-roaming.

1.4. Minn naha l-oħra, il-KESE jesprimi riżervi kbar dwar il-possibbiltà ġdida offruta mill-Proposta għal Regolament inkwistjoni lill-operaturi biex jinnegozjaw “*skemi ta' pprezzar bl-ingrossa innovattivi*” lil hinn mill-prezzijiet (limiti massimi) irregolati u li ma jkunx marbuta direttament mal-volumi realment ikkunsmati. In-negozjati kummerċjali bbażati fuq pagamenti fissi, impenji bil-quddiem jew fuq il-kapaċità jirriskjaw li joholqu kartelli u abbużi tal-pożizzjoni dominanti min-naha tal-operaturi bl-ingrossa u ta' dawk li jistgħu jagħmlu użu minn netwerk li għandu kopertura nazzjonali, għad-detriment tal-operaturi ż-żgħar u l-operaturi tan-netwerk virtwali mobbli, u dan jista' biss isahha l-oligopolji eżistenti u l-ftehimiet bilaterali dwar ir-roaming li l-Kummissjoni tqis bhala sors tan-nuqqasijiet attwali tas-suq.

1.5. Il-KESE japprova l-proposta f'dan ir-Regolament li, f'każ ta' tilwim bejn l-operaturi dwar is-swieq tar-roaming bl-ingrossa, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jkunu obbligati li jitolbu l-opinjoni tal-Korp ta' Regolaturi Ewropej tal-Komunikazzjonijiet Elettronici (BEREC) dwar il-miżuri li għandhom jittiehdu, peress li dan iwassal għal konsistenza akbar bejn l-approċċi regolatorji adottati minn dawn l-awtoritajiet nazzjonali. Il-KESE jipproponi li d-dispożizzjonijiet li jindirizzaw it-tilwim jiġu kkompletati u li l-awtoritajiet nazzjonali jintalbu jinkoraġġixxu, fejn mehtieg, lill-partijiet involuti li l-ewwel u qabel kollox isolvu t-tilwim permezz tal-metodi ta' soluzzjoni alternattiva għat-tilwim.

2. Introduzzjoni

2.1. L-ghan tal-Unjoni li tagħmel l-Ewropa kontinent konness, abbażi ta' infrastruttura b'teknoloġija avvanzata u prezzijiet ta' servizzi fissi u bla fili affordabbli, qed jiffaċċja, fost affarijiet oħra, prezzijiet tar-roaming fil-komunikazzjonijiet mobbli Ewropej eċċessivi u ferm oghla mit-tariffi fatturati għall-istess servizzi fi hdan pajjiż partikolari.

2.2. Peress li t-talbiet imtennija, imnedija sa mill-2006 mill-Kummissjoni, li jstiednu lill-operaturi tat-telefonija mobbli jrahhsu l-ipprezzar eċċessiv tar-roaming fil-komunikazzjonijiet mobbli, ma rnekkewx, l-Unjoni fl-2007 bdiet tintroduci limitu massimu tariffarju ("l-ewrotariffa") għas-suq tal-bejgħ bl-ingrossa u bl-imnut tat-telefonati bil-vuci fi hdan l-Ewropa, imbagħad għall-SMSs u fl-aħhar għat-trażmissjoni tad-data, u dan kollu bit-tama li tiġi żviluppata kompetizzjoni tajba u li l-utenti ma jiġux imġiegħla jhallsu prezzijiet eċċessivi.

2.3. Il-prezzijiet massimi tar-roaming għall-komunikazzjonijiet bil-vuci, il-bgħit ta' SMSs u l-użu ta' servizzi tad-data, inklużi l-MMSs, għalhekk ġew suċċessivament imrahhsa (ara t-tabella iktar 'l isfel) fid-dawl tal-ghan finali li jwassal għat-tnehhija kompleta tal-ispejjeż tar-roaming u li jallinja t-tariffi tal-komunikazzjonijiet fi hdan l-Ewropa mat-tariffi applikati fil-livell nazżjonali.

	Telefonati bil-vuci EUR/minuta mingħajr VAT			SMS EUR/SMS mingħajr VAT		Data EUR/kilobyte mingħajr VAT	
	Prezz bl-ingrossa	Prezz bl-imnut għal kull telefonata magħmula	Prezz bl-imnut għal kull telefonata riċevuta	Prezz bl-ingrossa	Prezz bl-imnut	Prezz bl-ingrossa	Prezz bl-imnut
prezz <i>medju</i> qabel l-1.9.2007		0,7692	0,417	—	—	—	—

Ir-Regolament (KE) Nru 717/2007

prezz massimu 1.9.2007 – 31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
prezz massimu 1.9.2008 – 30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
prezz massimu 1.7.2009 – 30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

Ir-Regolament (KE) Nru 544/2009

prezz massimu 1.7.2010 – 30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
prezz massimu 1.7.2011 – 30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
prezz massimu 1.7.2012 – 30.6.2013	0,14	0,29	0,08	0,03	0,09	0,25	0,70

Ir-Regolament (UE) Nru 531/2012

prezz massimu 1.7.2013 – 30.6.2014	0,10	0,24	0,07	0,02	0,08	0,15	0,45
prezz massimu 1.7.2014 – 30.6.2015	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
prezz massimu 1.7.2015 – 30.6.2017	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
prezz massimu 1.7.2015 – 30.6.2022	0,05			0,02		0,05	

2.4. L-ebda netwerk mobbli ma jkopri l-Istati Membri kollha tal-UE. Ghalhekk, sabiex ikunu jistgħu jipprovdu servizzi tal-komunikazzjoni mobbli lill-klijenti domestiċi tagħhom li jivvjaġġaw fi Stat Membru ieħor, jeħtieġ li l-fornituri tar-roaming jixtru servizzi ta' roaming bl-ingrossa minn operaturi fil-pajjiż li jkun żar l-utent, jew isir skambju tas-servizzi ta' roaming bl-ingrossa ma' dawn l-operaturi.

2.5. Il-limitu massimu tat-tariffi fl-Unjoni Ewropea ġie akkumpanjat minn miżuri strutturali, fost l-oħrajn, għas-suq tar-roaming bl-ingrossa ⁽¹⁾. Ghalhekk, l-operaturi tan-netwerks mobbli fil-pajjiż li qed iżur l-utent għandhom:

- jissodisfaw it-talbiet raġonevoli kollha ta' aċċess għar-roaming u jistgħu jirrifjutaw it-talbiet għal aċċess għar-roaming bl-ingrossa fuq il-bażi ta' kriterji oġġettivi biss;
- jippubblikaw offerta ta' referenza dettaljata biżżejjed, b'konformità mal-linji gwida tal-Korp ta' Regolaturi Ewropej tal-Komunikazzjonijiet Elettronici (BEREC), li jittrażmettu lill-impriża li titlob aċċess għas-servizzi tar-roaming bl-ingrossa;
- jipprovdu lill-impriża li titlob l-aċċess abbozz ta' kuntratt dwar dan l-aċċess sa mhux iktar tard minn xahar wara l-wasla inizjali tat-talba mill-operatur tan-netwerk mobbli. L-aċċess għar-roaming bl-ingrossa jingħata fi żmien raġonevoli li ma jaqbiżx it-tliet xhur mill-konklużjoni tal-kuntratt;
- iwieġbu fi żmien li ma jaqbiżx ix-xahrejn għat-talba ta' operatur biex jibda negozjati kummerċjali biex jinkludi wkoll elementi li mhumiex koperti mill-offerta ta' referenza.

2.6. Fl-aħhar nett, ir-Regolament (UE) 2015/2120 jipprevedi li b'effett mill-15 ta' Ġunju 2017, iżda bla hsara għal użu raġonevoli u riżultat pożittiv ta' rieżami tal-funzjonament tajjeb tas-suq, il-fornituri tar-roaming m'għandhomx jiffatturaw aktar spejjeż addizzjonali lill-klijenti tar-roaming fi Stat Membru b'żieda mal-prezz bl-immnut nazzjonali għal telefonati bil-vuċi bir-roaming irregolati magħmula jew irċevuti, għall-bgħit ta' SMSs bir-roaming irregolati u għall-użu ta' servizzi tad-data bir-roaming irregolati, u ma jiffatturawx spejjeż ġenerali marbuta mal-attivazzjoni ta' servizzi jew tagħmir tat-terminals għall-użu barra mill-pajjiż.

2.7. Madankollu, f'ċirkustanzi partikolari u eċċezzjonali, sabiex tiġi garantita s-sostenibbiltà tal-mudell tariffarju nazzjonali tiegħu, jekk fornitur tar-roaming ma jkunx kapaċi jkopri l-ispejjeż reali u mistennija kollha relatati mal-forniment ta' servizzi rregolati ta' roaming, dan jista' jitlob l-awtorizzazzjoni li jiffattura spejjeż addizzjonali. Dawn l-ispejjeż addizzjonali jiġu applikati biss sa fejn meħtieġ biex ikopru l-ispejjeż relatati mal-forniment ta' servizzi irregolati ta' roaming bl-immnut, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-prezzijiet bl-ingrossa massimi applikabbli.

2.8. Madankollu, mir-rapport dwar ir-rieżami tas-suq tar-roaming bl-ingrossa [COM(2016) 398] jirriżulta li l-miżuri strutturali previsti ma kinux biżżejjed, fir-rigward tas-suq intern tar-roaming, biex isaħħu l-kompetizzjoni u jwettqu suq intern ta' servizzi tal-komunikazzjoni mobbli mingħajr distinzjoni bejn it-tariffi nazzjonali u t-tariffi tar-roaming

2.9. Din l-analiżi tas-swieq uriet li l-funzjonament tas-swieq bl-ingrossa għadu jbati minn ċertu numru ta' nuqqasijiet minhabba sitwazzjonijiet oligopolistiċi kkombinati ma' ftehimiet bilaterali dwar ir-roaming, in-nuqqas ta' prodotti ta' sostituzzjoni fil-livell tal-ingrossa u prezzijiet li huma sostanzjalment oġhla mill-ispejjeż stmati, b'mod partikolari għas-servizzi tad-data.

2.10. Peress li teżisti korelazzjoni mill-qrib bejn is-swieq bl-ingrossa u bl-immnut, u fin-nuqqas ta' margni suffiċjenti bejn il-prezzijiet bl-ingrossa u bl-immnut, l-għan ta' "roam-like-at-home" ma jkunx jista' jintlahaq u jsir strutturalment insostenibbli, speċjalment għall-operaturi ż-żgħar, l-operaturi tan-netwerk virtwali mobbli u l-operaturi bi traffiku nett kbir ta' roaming 'il barra.

2.11. Dan iwassal biex il-Kummissjoni tħossha obligata tipproponi intervent regolatorju ġdid tal-UE fis-swieq tar-roaming bl-ingrossa.

⁽¹⁾ ĠU L 172, 30.6.2012, p. 10

2.12. L-Artikolu 6d tar-Regolament (UE) 2015/2120, li jemenda r-Regolament (UE) Nru 531/2012, jitlob, fost affarijiet oħra, li l-Kummissjoni, sa mhux iżjed tard mill-15 ta' Diċembru 2016, tressaq att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi regoli dettaljati dwar l-applikazzjoni min-naha tal-operaturi ta' politika ta' "użu ġust" fir-rigward tal-konsum ta' servizzi tar-roaming bl-implimentazzjoni irregolati, forniti bil-prezz domestiku applikabbli fil-livell tal-bejgħ bl-implimentazzjoni għadu pendenti, peress li l-proposta inizjali dwaru giet irtirata mill-Kummissjoni.

3. Kontenut tal-proposta tal-Kummissjoni

3.1. Il-proposta għal rieżami tar-Regolament (UE) Nru 531/2012 tippredvi:

- it-trahhis, għall-perjodu mill-15 ta' Ġunju 2017 sat-30 ta' Ġunju 2022, tal-prezz medju massimu tar-roaming bl-ingrossa:
 - ta' telefonata: minn 0,05 EUR/minuta għal 0,04 EUR/minuta;
 - ta' SMS: minn EUR 0,02 għal EUR 0,01;
 - ta' servizz tad-data: minn EUR 0,05/megabyte għal EUR 0,0085/megabyte;
- il-possibbiltà għaż-żewġ partijiet li jikkonkludu ftehim ta' forniment tar-roaming bl-ingrossa li jaqblu b'mod ċar li ma jissoġġettawx l-applikazzjoni tal-ftehim għall-prezz bl-ingrossa massimu previst mir-Regolament matul perjodu determinat;
- fil-każ ta' tilwim bejn l-operaturi tan-netwerk fil-pajjiż li qed iżur l-utent u l-operaturi l-oħrajn dwar is-servizzi tar-roaming bl-ingrossa, l-obbligu għall-awtoritajiet regolatorji nazzjonali li jikkonsultaw lill-BEREC dwar l-azzjonijiet li jridu jittiehdu;
- it-fassil mill-Kummissjoni ta' rapport li għandu jitressaq, kull sentejn wara l-15 ta' Ġunju 2017, quddiem il-Parlament Ewropew u l-Kunsill, fuq il-bażi ta' data miġbura mill-BEREC dwar l-iżvilupp tal-kompetizzjoni fis-swieq tar-roaming tal-Unjoni.

4. Kummenti generali

4.1. Fl-Opinjoniġiet preċedenti tiegħu, il-KESE dejjem approva l-proposti tal-Kummissjoni bil-ghan li jkun hemm limitu massimu ta' prezzijiet tar-roaming, billi qies li dawn huma pass fid-direzzjoni t-tajba, jiġifieri l-għajbien, fuq perjodu medju ta' żmien, ta' kull forma speċifika ta' prezz tar-roaming fil-komunikazzjonijiet mobbli. Għalhekk jista' biss japprova l-proposti godda tal-Kummissjoni intiżi biex inehhu n-nuqqasijiet tas-suq tar-roaming bl-ingrossa li jirriskjaw li jikkompromettu l-implimentazzjoni ta' "roam-like-at-home" mill-15 ta' Ġunju 2017 'il quddiem.

4.2. Fir-rigward tar-"roam-like-at-home", il-KESE jfakkar li huwa dejjem wissa kontra l-effetti kontroproduktivi potenzjali u li stieden lill-awtoritajiet regolatorji jiehdu miżuri preventivi biex jevitaw li l-operaturi ma jikkompensawx it-tnaqqis mid-dhul, li jirriżulta mill-abolizzjoni tal-prezz tar-roaming, permezz ta' zieda fit-tariffi nazzjonali jew miżuri oħra abbużivi għad-detriment tal-konsumatur, pereżempju l-fatturazzjoni tal-aċċess għan-netwerk minghajr il-htieġa li jkun hemm komunikazzjoni (taxxa tal-attivazzjoni).

4.3. Sabiex il-konsumaturi jkunu jistgħu jibbenefikaw mir-"roam-like-at-home", u jivverifikaw li m'hemmx zieda fit-tariffi nazzjonali, il-KESE jtenni l-proposta tiegħu li l-awtoritajiet regolatorji jfasslu, b'kollaborazzjoni mal-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, mudell ta' informazzjoni standardizzata dwar il-kompożizzjoni tal-prezzijiet, b'mod li jwassal għal trasparenza ikbar tat-tariffi u b'mod partikolari għal offerti b'rata fissa.

4.4. Il-KESE huwa fil-fatt konxju li l-prezzijiet bl-ingrossa massimi ser ikollhom jippermettu li l-operaturi jirkupraw l-ispejjeż tagħhom filwaqt li jhallu margni ta' profitt raġonevoli. Madankollu, bħalma tirrikonoxxi l-Kummissjoni⁽²⁾, il-valutazzjoni tal-ispejjeż tal-forniment tas-servizzi tar-roaming bl-ingrossa hija komputu kumpless, li jimplika sett kbir ta' għażliet u ipoteżijiet u jibqgħu ċerti incertezzi.

4.5. Fid-dawl tal-elementi differenti li huma parti integrali mill-ispiza li jiġu pprovduti servizzi tar-roaming bl-ingrossa (rata ta' terminazzjoni ta' sejhiet bil-mowbajl fil-pajjiż ta' oriġini u l-pajjiż ta' destinazzjoni), kif ukoll spejjeż oħra, b'mod partikolari spejjeż mhux irregolati ta' tranżitu, il-limiti massimi proposti mill-Kummissjoni jidhru raġonevoli u għandhom iħallu margni biżżejjed sabiex ikun hemm kompetizzjoni tajba bejn il-fornituri tas-servizzi tar-roaming bl-ingrossa.

⁽²⁾ COM(2016) 398 final.

4.6. Il-KESE jesprimi riżervi kbar dwar il-possibbiltà l-għdida li l-Proposta għal Regolament inkwistjoni toffri lill-operaturi li jinnegozjaw “*skemi ta’ pprezzar bl-ingrossa innovattivi*” lil hinn mill-prezzijiet (limiti massimi) irregolati u li ma jkunux marbuta direttament mal-volumi realment ikkunsmati. In-negozjati kummerċjali bbażati fuq pagamenti fissi, l-impenji bil-quddiem jew fuq il-kapaċità jirriskjaw li johlqu kartelli u abbużi mill-pożizzjoni dominanti min-naħa tal-operaturi bl-ingrossa u ta’ dawk li jistgħu jaġhmlu użu minn netwerk li għandu kopertura nazzjonali, għad-detriment tal-operaturi ż-żgħar u l-operaturi tan-netwerk virtwali mobbli.

4.7. Il-KESE japprova l-proposta li f’każ ta’ tilwim bejn l-operaturi dwar is-swieq tar-roaming bl-ingrossa, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jkunu marbuta jitolbu l-opinjoni ta’ BEREC dwar l-azzjonijiet li jridu jittiehdu, li jwassal għal koerenza ikbar tal-approċċi regolatorji applikati minn dawn l-awtoritajiet nazzjonali. Il-KESE jipproponi li d-dispożizzjonijiet li jindirizzaw it-tilwim jiġu kkompletati u li l-awtoritajiet nazzjonali jintalbu jinkoraġġixxu, fejn meħtieġ, lill-partijiet involuti li l-ewwel u qabel kolloxx isolvu t-tilwim permezz tal-metodi ta’ soluzzjoni alternattiva għat-tilwim.

Brussell, id-19 ta’ Ottubru 2016.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Georges DASSIS
